

Sygn. akt: **D 2/2017**

## **ORZECZENIE**

Dnia (...) roku

**Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie**  
w składzie:

**Przewodniczący:** Radca Prawny **Urszula Nieborak**

**Sędziowie:** Radca Prawny **Olimpia Marcewicz**  
Radca Prawny **Joanna Klos – Czerwińska**

**Protokolant:** aplikant radcowski Ewa Pawłowska

w obecności **Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie** radcy prawnego **Jarosława Nogalskiego**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu (...) r.,

sprawy radcy prawnego (...), urodzonego dnia (...) r. w (...), syna (...) i (...)

obwinionego o to, że:

w dniu (...) r. w (...) wykonując czynności zawodowe jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, sporządzając pismo do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), nadużył wolności słowa i pisma poprzez użycie w treści pisma sformułowania „...działania pełnomocnika wierzyciela – radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”, czym naruszył także godność zawodu radcy prawnego

- tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.)

- I. uznaje obwinionego radcę prawnego (...) za winnego tego, że w dniu (...)r. w (...) wykonując czynności zawodowe jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, sporządzając pismo do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), nadużył wolności słowa i pisma poprzez użycie w treści pisma sformułowania „...działania pełnomocnika wierzyciela – radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”

- tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn.zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy

Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.)

i za to na podstawie art. 65 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn.zm.) wymierza karę nagany.

II. na podstawie art. 65 ust.2e ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn.zm.) zobowiązuje Obwinionego radcę prawnego (...) do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonego radcy prawnego (...) w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

III. na podstawie art. 70<sup>6</sup> ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 233, z późn.zm.) zasądza od Obwinionego radcy prawnego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1 224,00 zł (słownie złotych: tysiąc dwieście dwadzieścia cztery)

Przewodniczący  
Urszula Nieborak

Członkowie  
Olimpia Marcewicz

Joanna Kłos-Czerwińska

## UZASADNIENIE

W dniu (...) r. do Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w Warszawie wpłynął wniosek radcy prawnego (...) o rozważenie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do radcy prawnego (...) w związku z treścią załączonego do wniosku pisma radcy prawnego (...) z (...) r., skierowanego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...). Główny Rzecznik Dyscyplinarny w Warszawie, pismem z dnia (...)r. (doręczonym w dniu (...)r.), przekazał wniosek radcy prawnego (...), zgodnie z właściwością miejscową i rzeczą, do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie.

Postanowieniem z dnia (...) r., sygn. akt RD – (...), zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wszczął dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne, określone w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w związku z art. 30 i art. 31 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Postanowieniem z dnia (...) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przedstawił radcy prawnemu (...) zarzut popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w związku z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.). W uzasadnieniu wskazał, że radca prawny (...) w dniu (...)r. w (...) wykonując czynności zawodowe jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, w piśmie skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), użył w jego treści sformułowania *„działania pełnomocnika wierzyciela radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”*, czym nadużył wolności słowa i pisma oraz naruszył godność zawodu radcy prawnego.

Przesłuchany w dniu (...) r. w charakterze obwinionego radca prawny (...) nie przyznał się do

zarzucanego mu czynu i podtrzymał twierdzenia zamieszczone w piśmie z dnia (...)r. Złożył wyjaśnienia, w których stwierdził, że radca prawny (...) działając jako pełnomocnik wierzyciela wniósł do sądu pozew o zapłatę wcześniej uiszczonej już przez pozwanego kwoty oraz nie zawiadomił OIRP w Lublinie, że pozywa innego radcę prawnego, tj. (...). W pozwie wskazał adres pozwanego, który nigdy nie był jego adresem zamieszkania, ani zameldowania, ani adresem do doręczeń. Na podstawie złożonego pozwu sąd wydał nakaz zapłaty, a następnie zaopatrzył go w klauzulę wykonalności, co uczynił w sposób sprzeczny z prawem procesowym, jako że w treści klauzuli nie zamieszczono numeru PESEL dłużnika. Radca prawny (...) przed złożeniem pozwu, jak i przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, nie sprawdził czy dług został zapłacony. W ocenie obwinionego świadczy, to albo o braku fachowości zawodowej radcy prawnego, albo też było działaniem celowym zmierzającym do wyłudzenia pieniędzy na rzecz klienta. Radca prawny (...) wyraził gotowość przeproszenia (...), o ile ten przyzna, że nie sprawdzał okoliczności uregulowania długu, co w konsekwencji potwierdzi brak fachowości w prowadzonym postępowaniu. Radca prawny (...) załączył do akt sprawy dokumenty świadczące w jego ocenie o nieprawidłowym wykonywaniu czynności zawodowych przez radcę prawnego (...). Obwiniony oświadczył, że nie występował ze skargą na czynności i działania radcy prawnego, celem wszczęcia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i analizie zgromadzonego materiału dowodowego, postanowieniem w sprawie o sygn. akt: RD – (...) z dnia (...)r. umorzył dochodzenie przeciwko radcy prawnemu (...), uznając, że stwierdzone przewinienie dyscyplinarne ma charakter mniejszej wagi. Orzekł ponadto, że po uprawomocnieniu się postanowienia wystąpi do Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z wnioskiem o udzielenie radcy prawnemu (...) ostrzeżenia dziekańskiego.

W uzasadnieniu postanowienia opisał przebieg przeprowadzonego postępowania oraz odniósł się do obowiązującego porządku prawnego. Ustosunkowując się do wyników postępowania dyscyplinarnego stwierdził, że uznał, iż radca prawny (...) przy wykonywaniu czynności zawodowych jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego stypizowanego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.). W jego ocenie obwiniony radca prawny zamieszczając w piśmie z dnia (...) r. sformułowanie w brzmieniu *„działania pełnomocnika wierzyciela - radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”*, nadużył wolności słowa i pisma oraz naruszył godność zawodu radcy prawnego. Stwierdził, że radca prawny nie powinien przy wykonywaniu czynności zawodowych używać w treści redagowanych pism procesowych słów i określeń, które przekraczają wolność słowa zagwarantowaną radcom prawnym ustawowo przez przysługujący im immunitet materialny. Wyjaśniając motywy rozstrzygnięcia podał, że postępowanie radcy prawnego (...) stanowi przewinienie dyscyplinarne, ale zarazem ma charakter przewinienia mniejszej wagi. Z uwagi na treść zarzutu i okoliczności popełnienia przewinienia wskazanego w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów „wydaje się”, iż można poprzestać na udzieleniu radcy prawnemu (...) ostrzeżenia. Wyjaśnił, że regulacja art. 66 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych daje możliwość załatwienia sprawy o przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, bez konieczności występowania do sądu dyscyplinarnego z wnioskiem o ukaranie obwinionego. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, w okolicznościach przedmiotowej sprawy ostrzeżenie dziekańskie będzie stanowił

wystarczającą reakcję na będące przedmiotem dochodzenia nieprawidłowe zachowanie obwinionego radcy prawnego i spełni wobec niego cel prewencyjno - wychowawczy.

Powyższe postanowienie o umorzeniu dochodzenia zostało zaskarżone odwołaniem radcy prawnego (...), w którym zarzucono, że postanowienie rażąco narusza zasady etyki zawodowej radców prawnych oraz przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych, co czyni uzasadnionym przekazanie sprawy do Sądu Dyscyplinarnego w Lublinie i uznanie obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu. W odwołaniu podniesiono, że użyte przez obwinionego sformułowania naruszające skarżącego dobra osobiste, w postaci dobrego imienia i czci oraz jego zachowanie godzące w autorytet wykonywanego zawodu radcy prawnego uzasadniają wymierzenie temu radcy prawnemu kary nagany oraz zobowiązanie go do przeproszenia pokrzywdzonego w terminie siedmiu dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez Sąd Dyscyplinarny oraz do uiszczenia na rachunek Ogólnopolskiej Fundacji Radców Prawnych „*Subsidio venire*” kwoty 1 000,00 zł (jeden tysiąc złotych). Skarżący zamieścił w odwołaniu treść przeprosin jakie powinny być w stosunku do niego skierowane. W obszernym uzasadnieniu odwołania pokrzywdzony nie zgodził się z motywami zaskarżonego postanowienia z dnia (...) r., bowiem w jego ocenie przedstawiony w uzasadnieniu stan faktyczny nie wskazuje, że ustalony czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi a zastosowana wobec radcy prawnego (...) kara upomnienia jest nieadekwatna do stopnia przewinienia, jakiego się dopuścił.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie po rozpoznaniu odwołania radcy prawnego (...) na posiedzeniu jawnym w dniu (...)r. wydał postanowienie, mocą którego uchylił w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (...)r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wydanego postanowienia Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie podzielił pogląd Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, że obwiniony radca prawny (...) przy wykonywaniu czynności pełnomocnika procesowego dłużnika (...) wbrew obowiązującym regulacjom art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego, lecz zarazem zakwestionował stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie o tym, że zgromadzony w toku postępowania materiał procesowy daje podstawę do uznania, iż zachowanie radcy prawnego (...) należało zakwalifikować jako czyn mniejszej wagi.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie stwierdził, że skoro w treści pisma z dnia (...)r., skierowanego do organu egzekucyjnego tj. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), radca prawny (...) napisał: „*działania pełnomocnika wierzyciela - radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu*”, to zacytowane wywody wskazują na niezachowanie przez obwinionego zawodowego dystansu do sprawy, wyrażaniu własnych opinii i osobistego stosunku do skarżącego co nie było uzasadnione rzeczową potrzebą sprawy prowadzonej przez obwinionego radcę prawnego jako pełnomocnika. Użyte w piśmie zwroty nie mieściły się w zagwarantowanej ustawowo, a przysługującej przy wykonywaniu czynności zawodowych, radcowskiej wolności słowa i pisma, co prowadzi do przekonania, że obwiniony radca prawny swoim działaniem wypełnił znamiona przewinienia dyscyplinarnego wynikającego z ustawy o radcach prawnych w związku regulacjami Zasad Etyki Radcy Prawnego.

Jednocześnie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie zauważył, że uzasadnienie postanowienia z dnia (...)r. uniemożliwia przeprowadzenie pełnej kontroli instancyjnej oraz merytorycznego ustosunkowania się do zarzutów odwołania, a to z uwagi na brak wskazania

rzeczywistych i konkretnych argumentów przemawiających za uznaniem przypisanych obwinionemu czynów za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie wydając orzeczenie o umorzeniu postępowania zobowiązany był odnieść się w sposób konkretny do kryteriów jakie zastosował przy ocenie stwierdzonego przewinienia dyscyplinarnego w kategoriach mniejszej wagi i w nawiązaniu do nich wykazać dlaczego uznał, że przypisany obwinionemu czyn cechuje się takim charakterem. Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie dokonał nadmiernie uproszczonej oceny stopnia znikomości przypisanego obwinionemu czynu, która w postępowaniu odwoławczym nie mogła zostać zaaprobowana bowiem nie jest jasne, jakie względy faktyczne i prawne legły u podstaw uznania, że popełnione przewinienie dyscyplinarne jest czynem mniejszej wagi, a tym samym uzasadnia wydanie postanowienia o umorzeniu dochodzenia.

Postanowieniem z dnia (...)r., sygn. akt: RD (...), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznając, że nie zachodzi potrzeba uzupełnienia dochodzenia, zamknął dochodzenie przeciwko radcy prawnemu (...), a następnie pismem z dnia (...)r. skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie wniosek o ukaranie radcy prawnego (...) obwinionego o to, że w dniu (...) r. w Lublinie wykonując czynności zawodowe jako pełnomocnik dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, sporządzając pismo do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), nadużył wolności słowa i pisma poprzez użycie w treści pisma sformułowania „...działania pełnomocnika wierzyciela – radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”, czym naruszył także godność zawodu radcy prawnego tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.).

W uzasadnieniu wniosku o ukaranie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego stwierdził, że radca prawny (...), używając słów zacytowanych w *petitum* pisma, przekroczył granice wolności słowa i pisma, bowiem „przytoczone słowa mają znaczenie pejoratywne, w negatywnym świetle przedstawiają określoną osobę lub jej działania, mogą sugerować brak kompetencji zawodowych, bądź ich nadużywanie, jak również działania niezgodne z prawem”. W uzasadnieniu podkreślono także, że obraźliwe słowa obwiniony radca prawny sformułował w piśmie procesowym, a zatem należy zastosować surowsze reguły oceny jego zachowania, ponieważ miał ona czas na zastanowienie. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zaznaczył, że radca prawny (...) wyraził wolę przeproszenia pokrzywdzonego, jednak uzależnił to od uprzedniego przyznania się przez niego do „braku fachowości”; zarazem radca prawny (...) w sposób nie budzący wątpliwości przyznał, że nie korzystał z możliwości zawiadomienia właściwych organów o potrzebie weryfikacji zachowania radcy prawnego (...) w kontekście dopuszczenia się przez niego ewentualnego przewinienia dyscyplinarnego albo czynu zabronionego.

### **Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje**

Po zapoznaniu się z całokształtem materiału procesowego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej w skrócie: **‘Okręgowy Sąd Dyscyplinarny’**) uznał, że zarzuty sformułowane wobec radcy prawnego (...) we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego pozostają uzasadnione i znajdują oparcie w przedstawionych w sprawie faktach i dowodach. W efekcie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny

przyjął, że radca prawny (...), dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego polegającego na nadużyciu wolności słowa i pisma poprzez użycie w treści pisma skierowanego do organu egzekucyjnego sformułowania „[...]działania pełnomocnika wierzyciela – radcy prawnego (...), który musiał Panu wskazać nieprawdziwy adres, a czego Pan nie sprawdził, to przynajmniej zwykła pomoc w wyłudzeniu”.

W myśl art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej w skrócie: ‘u.r.p.’) radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Podobnie z art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wynika, że radca prawny korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Z kolei art. 11 ust. 2 u.r.p. przewiduje, że nadużycie wolności, o której mowa w art. 11 ust. 1 u.r.p., stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej.

Powszechnie w doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że wykonując czynności zawodowe, w szczególności sporządzając określone pisma w imieniu mandanta, radca prawny może w sposób swobodny dobierać treść i formę wypowiedzi, byleby nie przekraczać granic wyznaczonych w tym przepisie. Tym samym wypowiedzi radcy prawnego zawarte w pismach formułowanych w imieniu mandanta nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej, jeżeli pozostają w granicach prawa i rzeczowej potrzeby ocenianej w kontekście całokształtu sprawy, w której czynność ta była podejmowana. *A contrario* radca prawny nadużywa przyznanej mu ustawowo wolności słowa i pisma, jeżeli posługuje się sformułowaniami, które wykraczają poza granice określone przepisami prawa i rzeczową potrzebą.

Na tle art. 11 u.r.p. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zaprezentował stanowisko, że przesłanki przekroczenia granic „rzeczowej potrzeby” nie można - co do zasady - oceniać in abstracto, bez odniesienia do realiów konkretnej sprawy. Ocena zaś tej przesłanki jest konieczna, bowiem tylko w wypadku przekroczenia granic rzeczowej potrzeby, określona wypowiedź sformułowana w piśmie sporządzonym przez radcę prawnego w imieniu mandanta może stanowić przedmiot oceny w perspektywie naruszenia określonych zasad zawartych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. Sama niezgodność takiej wypowiedzi z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego, o ile nie narusza prawa i nie wykracza poza granice „rzeczowej potrzeby” w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.) nie może stanowić podstawy przypisania odpowiedzialności dyscyplinarnej. Formułując wypowiedzi w ramach wykonywania czynności zawodowych radca prawny korzysta bowiem z ustawowej ochrony wolności słowa zagwarantowanej mu na mocy wspomnianego art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. Por. wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 września 2012 r. (sygn. akt: SDI 24/12).

W orzecznictwie sądów dyscyplinarnych przyjęto, że przy ocenie, czy obrona interesów klienta uzasadniała określoną wypowiedź i w konsekwencji wynikała z rzeczowej potrzeby decydujące znaczenie mają charakter sprawy i okoliczności sprawy, do których zalicza się m.in. takie, jak żądania i argumenty przeciwnika w sporze, które wymagają odparcia (wyrok SN z 20.04.2006 IV CSK 2/06).

Odnosząc powyższe do okoliczności rozpatrywanej sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wziął pod uwagę, że zarzucenie przez obwinionego innemu radcy prawnemu zachowania, określanego jako „zwykła pomoc w wyłudzeniu” jest nadużyciem wolności słowa i pisma, ponieważ przekracza granice określone przepisami prawa i rzeczową potrzebą wynikającą

z okoliczności towarzyszących użyciu przez radcę prawnego (...) takich słów. W konsekwencji działania radcy prawnego (...) nie mieściły się w ustawowo zagwarantowanej, przysługującej przy wykonywaniu czynności zawodowych, radcowskiej wolności słowa i pisma. Użyte przez niego słowa suponują, jakoby pokrzywdzony dopuścił się popełnienia przestępstwa, przy czym żadne dowody ujawnione w toku postępowania dyscyplinarnego nie świadczą o tym, aby zostało wszczęte jakiekolwiek postępowanie karne lub dyscyplinarne zmierzające do wykazania sprzeczności z prawem zachowania pokrzywdzonego. Co więcej sam obwiniony radca prawny, w sposób nie budzący wątpliwości przyznał, że nie skorzystał z możliwości zawiadomienia właściwych organów (karnych lub dyscyplinarnych), o takich działaniach radcy prawnego (...), które mogą wyczerpywać znamiona czynu zabronionego albo przewinienia dyscyplinarnego. W niniejszej sprawie nie zostały również przedstawione dowody, świadczące o tym, że działania radcy prawnego (...) zmierzały do osiągnięcia w sposób sprzeczny z prawem korzyści majątkowych dla siebie lub jego klienta z pokrzywdzeniem dłużnika, (...). A przecież, jak się zauważa w orzecznictwie sądów dyscyplinarnych, opinia dotycząca osoby powinna być wyrażana w powiązaniu z twierdzeniami faktycznymi i dowodami, nie może być gołosłowna i niemająca oparcia w prezentowanym materiale sprawy (wyrok SN z 20.04.2006 IV CSK 2/06).

W kontekście powyższego, skoro obwiniony radca prawny pozostawał w przekonaniu, że czynności dokonywane przez pokrzywdzonego są w jakimkolwiek zakresie sprzeczne z prawem, w celu ich weryfikacji powinien skorzystać z dostępnych środków prawnych, przewidzianych m.in. w przepisach prawa egzekucyjnego, prawa karnego, czy przepisami normującymi postępowanie dyscyplinarne, a nie formułować wypowiedzi uwłaczające innemu radcy prawnemu w piśmie procesowym.

Powszechnie w judykaturze przyjmuje się, że forma wypowiedzi nie może być drastyczna (wyrok SN z 20.04.2006 IV CSK 2/06), a powaga zawodu wymaga, aby przy wykonywaniu obowiązków zawodowych zachować jak najdalej idącą powściągliwość i umiar w wypowiedziach i zachowaniu, zwłaszcza w stosunku do strony przeciwnej (orzeczenie WKD z dnia 23 lutego 1974r., sygn. akt WKD 3/74). Umiar w wypowiedziach dotyczy zwłaszcza wypowiedzi pisemnych, gdyż przy redagowaniu pism istnieją większe możliwości zastanowienia się i dokonania krytycznej oceny i ewentualnej korekty niż w przypadku wypowiedzi ustnych, zwłaszcza w atmosferze napięcia rozprawy sądowej (orzeczenie WSD Adwokatury z 11.12.1999 r. WSD 19/99).

Zarzucenie przez radcę prawnego (...) innemu radcy prawnemu zachowania, określanego jako „zwykła pomoc w wyłudzeniu” należy ocenić, jako stanowczo przesadne i niepotwierdzone okolicznościami sprawy. Takie sformułowanie zawiera element negatywnej oceny w stosunku do czynności zawodowych innego radcy prawnego oraz również w sposób negatywny oddziałuje na prestiż zawodu radcy prawnego, jego powagę i autorytet. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego obwiniony radca prawny dopuścił się przekroczenia granic wolności słowa i pisma określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą także z tej przyczyny, że sposób sformułowania wypowiedzi na temat czynności dokonywanych przez innego radcę prawnego w żaden sposób nie zmierzał do prawnej obrony interesu jego Mocodawcy. W cytowanej wypowiedzi Obwiniony zaprezentował jedynie własną, negatywną opinię na temat sposobu prowadzenia sprawy przez innego radcę prawnego. Opinię tę zaprezentował w sposób nieoględny i bez zachowania umiaru oraz powściągliwości wypowiedzi.

Reasumując w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zgromadzony w sprawie materiał procesowy wskazuje, że obwiniony radca prawny dopuścił się przekroczenia granic wolności słowa i pisma określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Jego działanie wyczerpuje



znamiona przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn.zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 i art. 27 ust. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.)

Wymierzając obwinionemu karę nagany Okręgowy Sąd Dyscyplinarny miał na względzie, że kara upomnienia i kara nagany należą do najłagodniejszych kar dyscyplinarnych określonych w art. 65 ust. 1 u.r.p., a zatem powinny być stosowane z rozwagą i przy lżejszych przewinieniach dyscyplinarnych, zarówno pod względem przedmiotowym, jak i podmiotowym. Do takiej kategorii trzeba zaliczyć czyn, którego dopuścił się radca prawny (...). Jednocześnie dla miarkowania kary istotne znaczenie ma fakt, że obwiniony nie wyraził w toku postępowania skruchy, lecz przeciwnie - w swoich wyjaśnieniach podtrzymał wcześniej zaprezentowane stanowisko.

Ponadto miarkując karę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wziął pod uwagę, że sformułowanie, które przekraczało granice wolności słowa zostało użyte w piśmie procesowym, a nie w trakcie ustnej polemiki, która wywołała nagłą potrzebę obrony praw mocodawcy obwinionego. Obwiniony miał zatem realną możliwość przemyślenia sposobu reakcji, tak aby zachować umiar i należyta powściągliwość, a jednak tego nie uczynił.

W ocenie OSD wymierzona kara nagany wraz z orzeczoną obowiązkiem przeproszenia jest karą adekwatną do popełnionego czynu, jego skutków oraz okoliczności popełnienia oraz powinna przyczynić się do zapobieżenia popełnieniu przez obwinionego radcę prawnego podobnych czynów w przyszłości. Ponadto odpowiada interesowi samorządu radców prawnych, a jednocześnie stanowi realne zadośćuczynienie naruszonemu poczuciu zaufania do zawodu radcy prawnego.

W zakresie rozstrzygnięcia w przedmiocie obciążenia kosztami postępowania dyscyplinarnego Sąd wziął pod uwagę koszty związane z posiedzeniami Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w łącznej wysokości 1050 zł, koszty delegacji sędziego w wysokości 63,60 zł oraz koszty doręczeń pism w rozpoznawanej sprawie w łącznej wysokości 110,40 zł.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny i prawny Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznając zaskarżone ostrzeżenie i zobowiązanie za prawidłowe, orzekł jak na wstępie.

#### **POUCZENIE:**

Na podstawie art. 70<sup>4</sup> ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 637, z późn.zm.) od niniejszego orzeczenia stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w terminie czternastu dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący  
Urszula Nieborak

Sędziowie:  
Olimpia Marcewicz

Joanna Kłos - Czerwińska